

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO**

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cibric Ruslan în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2012, în cauza penală privindu-l pe

BOICO Igor XXXXX, născut la XXXXX,
originar XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.06.2011-23.03.2012;

Instanța de apel: 19.04.2012-25.09.2012;

Instanța de recurs: 02.08.2021 – 13.10.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia din 23 martie 2012, Boico Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În privința lui Boico Igor a fost încetat procesul penal pe art. 151 alin. (4) Cod penal, în legătură cu tragerea la răspundere contravențională. Conform art. 78 alin. (2) Cod contravențional s-a încetat procedura contravențională din motivul survenirii termenului de prescripție a răspunderii contravenționale. Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare în procesul penal.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Boico Igor la 12 aprilie 2011, aproximativ la orele 23.00, fiind în stare de ebrietate, având scopul privării de libertate a persoanei, ilegal l-a încuiat în beciul din gospodăria locuitorului XXXXX, Brînzei Anatolie, pe Bocancea Ilie, care la 13 aprilie 2011 a fost depistat decedat.

De organele procuraturii Boico Igor s-a învinuit în aceea că, la 12 aprilie 2011, aproximativ la orele 22.00, fiind în stare de ebrietate, aflându-se în gospodăria locuitorului XXXXX, Brînzei Anatolie, din relații ostile apărute anterior intenționat cu pumnii, picioarele, cu un furtun de cauciuc i-a aplicat lui Bocancea Ilie mai multe

lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzând victimei echimoze masive, multiple ale corpului, membrelor superioare și inferioare, feței, excoriații și plăgi, infiltrări sangvine în țesuturile moi subiacente lor și în țesuturile moi a capului, ce se califică ca leziuni corporale grave periculoase pentru viață la momentul cauzării, în urma cărora Bocancea Ilie peste puțin timp a decedat.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Boico Igor să fie declarat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 12 ani. De asemenea, să fie aplicată pe art. 166 alin. (1) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pedeapsa definitivă prin cumul parțial al pedepselor să fie stabilită pe termen de 13 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Să fie admisă acțiunea civilă înaintată de partea civilă Bocancea Gheorghe și să se încaseze din contul inculpatului despăgubirea materială și morală în sumă de 18.236 lei.

În apelul dat, procurorul critică sentința în privința încetării procesului penal pe art. 151 alin. (4) Cod penal și consideră că vinovăția inculpatului pe acest capăt de acuzare se dovedește prin probele enumerate în apel.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2012, apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care s-a dispus că Boico Igor se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 166 alin. (1) Cod penal, închisoare pe termen de 1 an și 6 luni;
- art. 151 alin. (4) Cod penal, închisoare pe termen de 8 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, s-a stabilit termenul de 8 ani și 2 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă s-a admis și s-a încasat de la Boico Igor în folosul reprezentantului succesorului victimei Bocancea Gheorghe suma de 18.326 lei ca recuperare a daunei materiale și prejudiciului moral, în rest sentința s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului a fost dovedită prin materialele anexate la dosar și care au permis a conchide că declarațiile martorilor Similițanu Gheorghe și Tăcu Tamara depuse atât la urmărirea penală cât și în ședința instanței de fond nu sunt subiective cum a considerat instanța de fond, ci obiective, ei fiind preîntâmpinați de prevederile art. 312 Cod penal pentru darea declarațiilor false și nu contravin celorlalte probe.

Instanța de apel a menționat că, inculpatul a negat în ședința de judecată că l-ar fi bătut pe Bocancea Ilie cu pumnii, picioarele și cu un furtun, însă la urmărirea penală fiind audiat ca bănuț, a recunoscut că a bătut victima cu palmele, pumnii și cu un

furtun din cauciuc, iar instanța de fond n-a ținut cont de aceste probe și a ajuns la concluzia de nevinovăție a inculpatului pe art. 151 alin. (4) Cod penal. Alte probe de nevinovăție a inculpatului nu au fost enumerate, analizate în cadrul ședinței de judecată.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite (ușoară și deosebit de gravă), de faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunile fiind în stare de ebrietate alcoolică ce se recunoaște ca o circumstanță agravantă, totodată la urmărirea penală și-a recunoscut parțial vina, întreține 1 copil minor, aceste fiind recunoscute ca circumstanțe atenuante.

Acțiunea civilă s-a admis și s-a încasat de la Boico Igor în contul reprezentantului succesorului victimei Bocancea Gheorghe suma de 18.326 lei ca recuperare a daunei materiale și prejudiciului moral.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Cibric Ruslan în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința instanței de fond. A menționat că recursul dat este depus în termen de 2 luni, din data de când a luat cunoștință cu decizia instanței de apel- 21.06.2021.

În motivare recurentul a indicat că:

- decizia instanței de apel nu cuprinde soluția ce ar demonstra că fapta incriminată inculpatului a fost dovedită;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, și nici nu le-a reflectat în decizia recurată;

- instanța de fond corect și justificat a constata că fapta acestuia constituie o contravenție, și nicidecum nu se califică ca vătămare corporală gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei;

- la unele argumente invocate în apel nu a fost dat un răspuns argumentat, fiind expus prin fraze de ordin general, iar alte motive au fost ignorate în totalitate;

- instanța de apel fiind sesizată prin apel de către procuror, urma să analizeze, să aprecieze și să verifice fiecare probă aparte, fiind dată o apreciere formală de ordin general a probelor și a circumstanțelor cauzei.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste*

termen.

Referitor la argumentul apărătorului privitor la depunerea în termen de 2 luni a recursului ordinar, Colegiul penal menționează că conform art. 3 Cod de procedură penală, *în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmării penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească. Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.*

Legea nr. 66 din 05 aprilie 2012 prin care a fost modificat art. 422 Cod de procedură penală a redus termenul de declarare a recursului ordinar de la 2 luni la 30 de zile. Prin dispozițiile finale și tranzitorii ale acestei legi, nu a fost prevăzut efectul ultraactiv al acestei norme, deci se aplică prevederile în vigoare la momentul prezentării recursului de către apărător.

Din actele cauzei se constată că avocatul Cibric Ruslan în numele inculpatului a depus recursul ordinar la data de **20.07.2021**, menționând că a făcut cunoștință cu dosarul la data de 21.06.2021.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În același context se relevă că, potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”*

Din actele cauzei se constată că în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond, Boico Igor și apărătorul său au fost prezenți la ședința din 23.03.2012, în care s-a pronunțată sentința (vol. IV, f.d. 84). Mai mult, inculpatul a fost înștiințat că cauza penală se examinează în instanța de apel, fiind confirmată prin semnătura ultimului pe avizul de recepție din 10.05.2010 (vol. IV, f.d. 106). La examinarea cauzei în instanța de apel, inculpatul nu s-a prezentat și nu a informat motivul neprezentării sale, motiv pentru care la 05.06.2012, s-a dispus anunțarea în căutare a lui Boico Igor fiind pornit dosarul de căutare (vol. IV, f.d. 126). La pronunțarea deciziei motivate, inculpatul nu s-a prezentat, dar a fost expediată înștiințarea de redactare integrală a deciziei în adresa lui (vol. VI, f.d. 142).

Instanța de recurs menționează că, la pronunțarea hotărârii integrale legea nu solicită obligatoriu prezența părților, iar pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțarea hotărârii, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii

motivate la data pronunțării, hotărârile fiind plasate pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publice pentru toți. Călăuzitoare în acest sens este și practica judiciară, potrivit căreia s-a statuat că neprezentarea părților, care au fost legal citate la ședința de judecată, dar s-au eschivat de a se prezenta, termenul de atac și pentru acestea oricum se calculează din momentul pronunțării hotărârii integrale.

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul reține că, în cauza deferită judecării, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurent, respectiv argumentele aduse de aceasta în cererea de recurs nu vor fi preluate pentru examinare, partea fiind decăzută de dreptul de a exercita această cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul ordinar declarat de avocatul Cibric Ruslan în numele inculpatului, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cibric Ruslan în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2012, în cauza penală privindu-l pe *BOICO Igor XXXXX*, ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 noiembrie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO